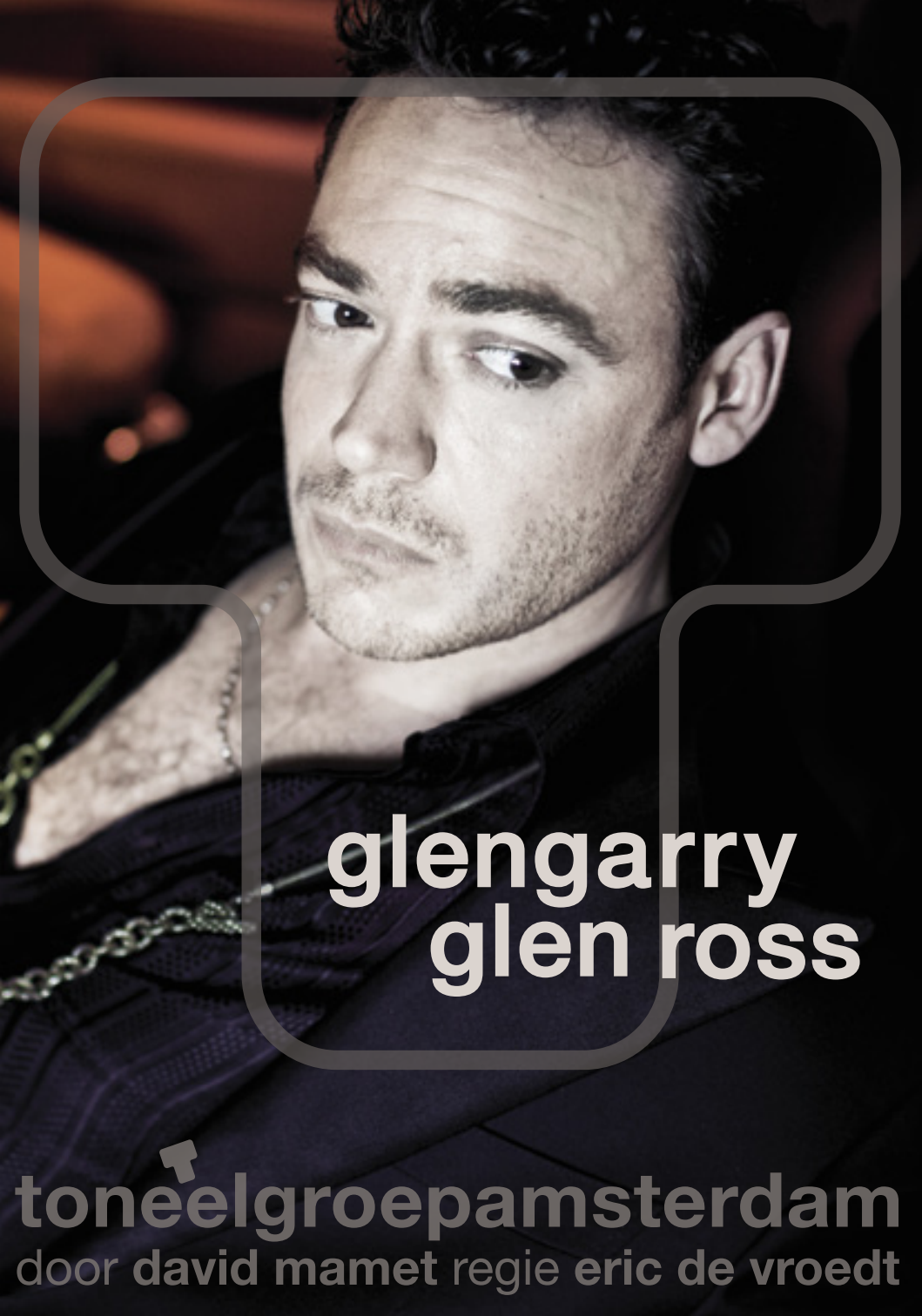




glengarry
glen ross

toneelgroepamsterdam
door david mamet regie eric de vroedt

rolverdeling op de achterzijde

door david mamet

regie/vertaling eric de vroedt

dramaturgie willemijn barelds

scenografie maze de boer

licht casper leemhuis

kostuums lotte goos

muziek florentijn boddendijk, remco de jong

coproductie toneelschuur producties

assistentie regie casper vandenputte

hoofd techniek & productie toneelgroep amsterdam götz schwörer

hoofd productiehuis toneelschuur producties saskia heerkens

artistieke coördinatie wouter van ransbeek

productieleiding annetje van dijk, loesje riethof, petra swagers

techniek arist richartz (1e inspiciënt), lars elstrodt, hans pieksma, peter pieksma, pieter roodbeen, jelmer tuinstra

kostuumatelier faridah bouhbouh, jacolien honders (kleedster), wim van vliet (hoofd)

kap & grime claudine van erven

decor uitgevoerd door fred en sophie höppener, ad van houdt, leipoldt & roos, toneelschuur producties

castingadviezen hans kemna

grafisch ontwerp roddy mac mahon, jan versweyveld

fotografie sanne peper, jan versweyveld

publiciteit pauline van kordelaar

druk ssp

met dank aan apple icentre, michiel rummens, maki ueda, ed van lietmt, pim van den heuvel

deze voorstelling is mede mogelijk gemaakt door vsb fonds, vandenende foudation

Glengarry Glen Ross

Glengarry Glen Ross ging in september 2009 in première en werd gemaakt in het kader van TA-2, het platform voor (regie)talent, in samenwerking met Toneelschuur Producties. Dit seizoen is de voorstelling wegens succes in de grote zaal te zien.

synopsis

Glengarry Glen Ross is een zwarte komedie over elementair kapitalisme en de strijd tussen werkende mannen. Over angst en hebzucht en het aansmeren van vastgoed aan mensen die het niet kunnen betalen. Het stuk toont de keiharde overlevingsstrijd op een makelaarskantoor dat op de rand van de afgrond staat. De vier verkopers – Roma, Levi, Aaron en Mos – proberen potentiële klanten te verleiden met onweerstaanbare verkooppraatjes, waarin onbeduidende stukken vastgoed worden voorgesteld als paradijsjes. Maar in tijden van economische recessie, stagneert de verkoop. Om de crisis het hoofd te bieden, schrijft de directie van het hoofdkantoor een competitie uit: de twee beste verkopers die aan het eind van de maand bovenaan het bord staan, krijgen een bonus, de anderen worden ontslagen. Vanaf dat moment regeren angst, afgunst, haat en wantrouwen dit mannendomein. Verkooppraatjes worden overlevingsstrategieën, makelaars worden verkoopjunks, en een geslaagde deal wordt een laatste kans.





david mamet

auteur

Als winnaar van diverse nominaties en onderscheidingen, waaronder drie Off-Broadway Awards voor *Duck Variations*, *Sexual Perversity in Chicago*, *American Buffalo*, én de Pulitzer Prize voor *Glengarry Glen Ross*, kan David Mamet (1947) met recht worden beschouwd als een van de grootste nog levende Amerikaanse (toneel)schrijvers. Zijn werk staat vooral bekend om de spitsvondige dialogen die, gekenmerkt door cynisme en obsceniteiten, zo onderscheidend zijn dat ze de naam ‘mamet-speak’ dragen. Mamet wordt bovendien geroemd om de grote precisie waarmee hij het sociale leven blootlegt. Zijn personages balanceren op de grens tussen ‘winnaars’ en ‘verliezers’ en spelen continu een rol om zo hun eigen zwakheden niet onder ogen te hoeven komen.

Behalve dit bewustzijn voor theatraliteit, spreekt uit Mamets stukken ook een fascinatie voor mannelijkheid. Het ‘mannenstuk’ *Glengarry Glen Ross* (1983) baseerde Mamet op zijn eigen werkervaring bij een makelaarskantoor in de jaren zestig in Chicago. Hier zag hij met eigen ogen hoe verkopers op immorele wijze moerasland in Florida aan de man brachten aan weinig draagkrachtige Amerikanen.

Mamet geniet ook grote bekendheid als scenarioschrijver en filmregisseur. In 1992 tekende hij voor het filmscenario van *Glengarry Glen Ross*, met onder anderen Al Pacino en Jack Lemmon in de hoofdrollen.

eric de vroedt

regie

Theatermaker en toneelschrijver Eric de Vroedt (1972) studeerde aan de Toneelschool Arnhem en is één van de oprichters van toneelgezelschap Monk. In 2003 verliet hij het gezelschap en startte het geëngageerde mightysociety-project, waarvoor hij tien delen over brandende actuele kwesties schrijft en regisseert (deel 9 gaat in première in april 11). Daarnaast regisseerde De Vroedt o.a. *De Sjoerd Vollebregt Show* en in het kader van TA-2/Toneelschuur Producties *A Streetcar Named Desire* van Tennessee Williams (2008).

A photograph of a man and a woman in an office environment. The man, on the left, is balding with a dark suit and a white shirt, looking off to the side with a serious expression. The woman, on the right, has blonde hair, wears glasses and a black blazer, and looks directly at the camera with a stern expression. They are standing in front of a glass partition that reflects the office interior.

requiem voor een economisch systeem

Wat is de toekomst van het kapitalisme? Deze vraag wordt sinds het begin van de huidige kredietcrisis veelvuldig gesteld. Heeft het neokapitalistische systeem, zoals het de afgelopen dertig jaar heeft gefloreed en ons welvaartsniveau tot grote hoogten heeft gestuwd, sinds deze recessie nog bestaansrecht? De discussie over topsalarissen en exorbitante bonussen in grote bedrijven heeft ertoe geleid dat de roep om verandering inmiddels doorklinkt in vele lagen van de bevolking.

Aan het begin van de jaren tachtig van de vorige eeuw vond een vergelijkbare economische verandering plaats. Het sociaal kapitalisme maakte plaats voor een nieuw systeem. In deze periode van verandering schreef Mamet het baanbrekende *Glengarry Glen Ross*. Elk woord in de tekst ademt een nostalgische herinnering aan de oude economische orde en bevestigt tegelijkertijd de overgang naar een nieuw systeem. Die oude stijl werd gekenmerkt door een langetermijnstrategie, waarbij winst vooral werd gehaald uit een streven naar orde, vakmanschap en loyaliteit.

In *Glengarry Glen Ross* zijn de verkopers van de oude stempel, Levi en Aaron, exponenten van dit bureaucratische en vooral op veiligheid gerichte systeem waarin iedere werknemer een toekomst met zekerheid tegemoet ging en waarin handel nog eerlijk was. Het was de tijd waarin de Glen Ross 'boorderettes' als zoete broodjes over de toonbank gingen. →

Het nieuwe systeem ontstond door een verschuiving van de macht van het management naar de aandeelhouders en werd gekenmerkt door een kortetermijndenken. Flexibiliteit – het kunnen inspelen op snelle veranderingen en het durven nemen van risico's – werd het leidend principe. Aanhangers van dit nieuwe kapitalisme stelden dat hun visie op werk, talent en consumptie voor meer vrijheid in de moderne maatschappij zou zorgen. In zijn analyse van de cultuur van het nieuwe kapitalisme beschrijft socioloog Richard Sennett dat gerichtheid op de korte termijn in bedrijven de groei van informeel vertrouwen, vakmanschap, wederzijdse verantwoordelijkheid en engagement juist ondermijnt. Flexibiliteit staat in zijn ogen gelijk aan instabiliteit en onzekerheid, wat onvermijdelijk leidt tot onrust en stress.

De huidige economische crisis laat zien dat de verworven plooibare vrijheden niet alleen leiden tot een grotere marktwerking en persoonlijke groei, maar ook tot sociale problemen. Oude zekerheden hebben plaatsgemaakt voor hebzucht en competitie, angst en wantrouwen. Glengarry Glen Ross houdt ons een spiegel voor waarin we de waarden van het kapitalisme terugzien; een economisch systeem dat zowel het beste als het slechtste in ons allen naar boven haalt. Het verleidt en stoot af, het betovert en doet walgen. Zoals de makelaars in Glengarry Glen Ross afscheid moeten nemen van hun arbeidsethos, staan wij vandaag de dag ook op een keerpunt. De roep om iets nieuws betekent het afscheid van iets ouds.



stuitend makkelijk

Sinds David Mamet dit meesterwerk schreef is het verkopersvak flink veranderd. Kaartenbakken met potentiële kopers zijn vervangen door elektronische databases, grond in Florida is nu dubieus vastgoed in Dubai of teakhout in Brazilië. Met dit laatste beleggingsproduct haalde Goodwood, het grootste particuliere verkoopkantoor van Nederland, ruim € 200 miljoen op. De belofte van torenhoge, milieuvriendelijke rendementen ten spijt ging dit fonds onlangs roemloos ten onder. Als we de verkoop van aandelen-leaseconstructies via Legio Lease, Aegon en DSB meerekenen, is de afgelopen tien jaar bijna € 20 miljard bij Nederlandse particulieren opgehaald. Ziehier de relevantie van Glengarry Glen Ross.

Nog een verschil: verkoopkantoren werken nu vaak uitsluitend telefonisch. Dat scheelt reistijd, waardoor je per werkdag meer 'prospects' kunt 'afwerken'. Ook fijn: je hoeft de klant niet in de ogen te kijken, want je weet dat je iets immoreels doet. Met verkopen en geld verdienen is niets mis, maar door de kortzichtige bonusstructuur krijg je de perverse prikkel het onderste uit de kan te halen, ook als de klant daardoor een onverantwoordelijk groot risico loopt. Het is stuitend om te zien hoe makkelijk een mooie verkoopcommissie in staat is het geweten te sussen. Als journalist zie ik inmiddels regelmatig de andere kant van de medaille. Financieel onkundige beleggers raken diep in de schulden of verliezen hun huis, vanwege een beleggingsproduct dat ze eigenlijk nooit hebben begrepen. Met dat risico houdt de bonusstructuur dan weer geen rekening. Op enkele technologische veranderingen na, blijkt het beeld dat Mamet schetst dus helaas nog zeer actueel. Hoewel enig mededogen op zijn plaats is, zetten kansloze en daardoor enigszins depressieve mannen (altijd mannen) elke vorm van ethiek opzij voor een beetje geld. Gooi daarom altijd zonder enige twijfel de hoorn op de haak als u rond etenstijd wordt gebeld door een onbekende, die met u wil praten over geld dat u en hij toch niet hebben.

Arno Wellens, journalist Quote en voormalig verkoper Legio Lease (2009)



glengarry glen ross

tilburg theaters (013 543 22 20) do 24 feb
goudse schouwburg (0182 51 37 50) wo 2 mrt
alkmaar de vest (072 548 99 99) vr 4 mrt
amsterdam stadsschouwburg (020 624 23 11)
wo 16 mrt t/m zo 20 mrt | **den bosch theater**
aan de parade za 26 mrt | **amsterdam stads-**
schouwburg wo 30 mrt t/m za 2 apr, wo 6 t/m
za 9 apr | **amstelveen stadsschouwburg** (020
547 51 75) di 12 apr | **eindhoven parktheater**
(040 211 11 22) wo 13 apr | **delft de veste** (015
212 13 12) vr 15 apr | **groningen stadsschouw-**
burg (050 314 05 50) di 19 apr | **zwolle de spie-**
gel (038 428 82 88) wo 20 apr 11
wijzigingen voorbehouden | www.tga.nl

inleiding 24 feb, 18 mrt, 1 en 8 apr | nagesprek 16
en 30 mrt, 6 apr | sterren kijken 19 mrt | ta-junior
a fucking sales story 22 t/m 27 mrt

toneelgroep amsterdam

Toneelgroep Amsterdam is het stadsgezelschap
van Amsterdam en het grootste toneelgezelschap
in Nederland. Met 350 voorstellingen en ruim 20
producties per seizoen is TA een toonaangevend
en innovatief repertoiregezelschap van
internationale allure dat wordt geleid door Ivo van
Hove. Kern is een ensemble van 21 acteurs.
Bekende voorstellingen zijn Angels in America,
Romeinse tragedies, Het temmen van de feeks,
Rouw siert Electra, Opening Night en Scènes uit
een huwelijk. TA-2 is het platform van TA voor de
ontwikkeling van (regie)talent. TA-junior verzorgt
educatieprojecten en juniorvoorstellingen voor en
door jongeren. TA-extra is de verzamelnaam voor
alle randprogrammering zoals inleidingen en
workshops. TA-alliantie werkt samen met
mightysociety van Eric de Vroedt en met Female
Economy van Adelheid Roosen.

ensemble

barry atmsa, kitty courbois, jacob derwig
roeland fernhout, fred goessens, janni goslinga,
marieke heebink, fedja van huêt, chico kenzari,
hans kesting, hugo koolschijn,
hadewych minis, chris nietvelt, celia nufaar,
frieda pittoors, alwin pulinckx, halina reijn,
gijs scholten van aschat, eelco smits,
karina smulders, leon voorberg

1011

hedda gabler

van henrik ibsen
regie ivo van hove
aug, sep 10

antigone-kreon-oidipous

naar sofokles
regie thibaud delpout
coproductie toneelschuur producties
sep 10

la voix humaine

van jean cocteau
regie ivo van hove
okt, dec 10, mrt t/m mei 11

antonioni project

naar michelangelo antonioni
regie ivo van hove
coproductie holland festival
okt 10 antwerpen, feb 11 londen

opening night

van john cassavetes
regie ivo van hove
productie toneelgroep amsterdam/ntgent
okt 10 melbourne, mei 11 wenen

ubu

van alfred jarry, simon stephens
regie sebastian nübning
productie toneelgroep amsterdam/
schauspiel essen
okt, nov 10 bochum

phaedra première

van jean racine
regie grzegorz jarzyna
nov, dec 10

kinderen van de zon première

van maxim gorki
regie ivo van hove
productie toneelgroep amsterdam/ntgent
nov, dec 10, jan, feb 11

scènes uit een huwelijk

van ingmar bergman
regie ivo van hove
jan t/m mei 11

nooit van elkaar première

van jon fosse
regie ivo van hove
coproductie desingel antwerpen
feb, apr, mei 11

spoken première

van henrik ibsen
regie thomas ostermeier
feb t/m mei 11

glengarry glen ross

van david mamet
regie eric de vroedt
coproductie toneelschuur producties
feb t/m apr 11

angels in america

van tony kushner
regie ivo van hove
mei 11

de russen! première

van tom lanoye naar tsjechov
regie ivo van hove
coproductie holland festival/international theatre
festival dialog-wroclaw
jun 11

ta-2

al mijn zonen première

van arthur miller
regie thibaud delpout
productie toneelgroep amsterdam/toneelschuur
producties
dec 10 haarlem

ta-alliantie

mightysociety8 première

concept/regie eric de vroedt
tekst joeri vos
coproductie tg 42
powered by toneelgroep amsterdam
okt, nov 10

mightysociety9 première

tekst/concept/regie eric de vroedt
powered by toneelgroep amsterdam
apr, mei 11

ta-junior

zonderlingen première

naar kinderen van de zon
regie karlijn benthem, rosa fontein
dec 10

a fucking sales story première

naar glengarry glen ross
regie maartje ghijssen, victor mentink
mrt 11



glengarry glen ross

barry atmsa
john willems

leon voorberg
jacques levi

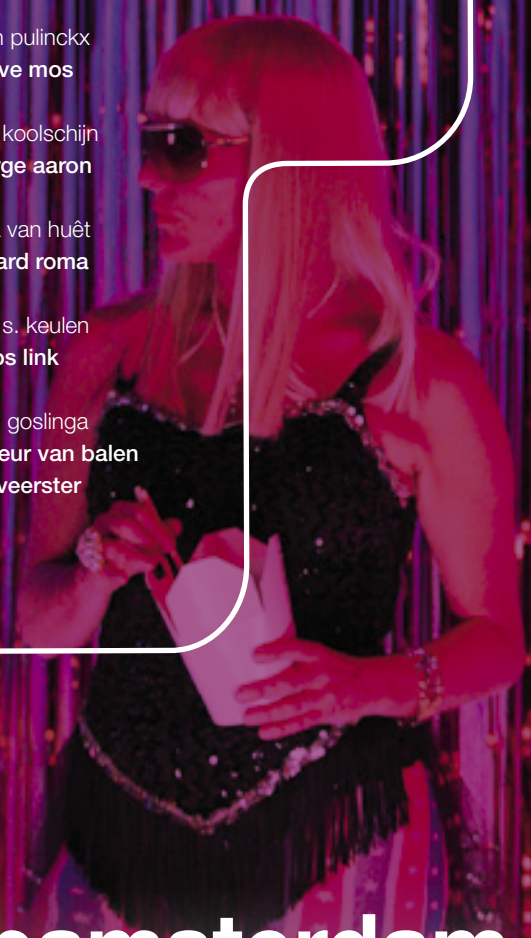
alwin pulinckx
dave mos

hugo koolschijn
george aaron

fedja van huêt
richard roma

noël s. keulen
jos link

janni goslinga
rechercheur van balen
serveerster



T
toneelgroepamsterdam